

[Bertel Dahlgaard.]

med rimelighed kan forlange af folketingets arbejde i den korte tid, der var tilbage af folketingssamlingen.

Den højtærede statsminister brugte i sin tale det udtryk, at de trufne foranstaltninger ikke svarede til, hvad regeringen ønskede, og det kan jeg helt underskrive. De er på væsentlige punkter af en anden karakter end det, regeringen ønskede, men jeg tror, man tør sige, at de i deres valuta-mæssige virkninger vil være af mindst lige så stor betydning som regeringens samlede forslag. Jeg er sikker på, at de nye elementer, der i folketinget førtes ind i foranstaltningerne gennem lovgivningen om køb på afbetaling, begrænsningerne indenfor forsvarsbudgettet og den øjeblikkelige ikrafttræden af visse nyordninger indenfor byggeriet, fuldt opvejer de mulige virkninger af regeringens planer om øgede skatter.

Det tør sikkert også skrives på de nu gennemførte forslags kreditside, at de kun har mødt ringe eller ingen væsentlig kritik i tinget eller i befolkningen. Det erkendes, at tendensen, der går gennem de trufne foranstaltninger, er rigtig, og heller ikke enkelthederne møder megen modstand.

Det gælder dog ikke det militære område, hvor dommen fra konservativ side har været hård, mindre hård fra venstre. Men den hårde dom har ingen sangbund i befolkningen, for man ville have stået helt uforstående overfor, om meget store nedskæringer på statsbudgettet kun skulle gælde det civile område, de ting, der vender ud mod erhvervslivet, boligbyggeriet o.s.v., men at de vældige militærudgifter, der i så betydelig grad har bidraget til valutavanskelighederne, på forhånd skulle holdes udenfor. Det synes mig ufatteligt, at en sådan tankegang overhovedet kan fostres. Jeg synes iøvrigt, det er lidt utiltalende, at man fra konservativ side i foreliggende udtalelser næsten synes at påkalde reaktion udefra overfor, hvad den danske lovgivende forsamling beslutter, oven i købet i en tid, hvor andre lande suverænt beslutter nedsættelse af deres militærudgifter. Det er kun få dage siden, det meddeltes, at den hollandske regering ved parlamentets åbning bebudede en nedsættelse af forsvarsudgifterne. England har foretaget store nedsættelser af de udgifter, de besluttede

for et par år siden, USA indskrænker sine militære landstyrker, og vi befinder os på et tidspunkt, hvor det er givet, at der forestår dybtgående overvejelser af ændringer med hensyn til våbnenes art og den fremtidige strategi. I denne forbindelse minder jeg om, at det danske forsvars ordning efter de gældende bestemmelser skal tages op til revision i denne vinter. Det er mærkeligt, så lidt offentligheden har beskæftiget sig med, hvad det nødvendigvis må betyde. Overalt udenfor Danmark drøftes åbent den revolution på det militære område, som er indtrådt ikke blot med muligheden for anvendelse af atombomben, men i særdeleshed i de seneste tider med henblik på anvendelse af de taktiske atomvåben under kamp mellem de militære styrker. Vi ved, at væsentlige dele af det, man sysler med indenfor dansk militærvæsen, vil være håbløst forældet i den tid, der kommer, og at der regnes med, at den såkaldte ny strategi sandsynligvis i ringere grad end hidtil vil komme til at hvile på de store landstyrker, hvor oven i købet her i landet de store koncentreringer i kaserner vil være de mest kærkomne mål ved en krigs udbrud.

Jeg vil gerne spørge den høje regering, om det ikke er rigtigt, at den kommende revision af forsvarslovene som følge af de her nævnte forhold i mange henseender må bygge på helt andre forudsætninger end de forudsætninger, den nuværende militærordning af 1950 kom til at hvile på, og at det nødvendigvis må medføre principielle ændringer af betydeligt omfang.

Jeg vil også spørge, hvornår det kan ventes, at forslag til revision af militærordningen vil blive fremsat. Jeg henstiller til regeringen, at der bliver sikret folketinget god tid til de dybtgående overvejelser, de ændrede militær-strategiske forudsætninger giver anledning til. Der er jo ingen, dette forhold berører mere alvorligt end vort land, der ligger i NATO-landenes første frontlinie.

Må jeg så forøvrigt i forbindelse med de militære problemer henstille til danske partier at høre op med overfor udlandet at fremhæve, hvor små Danmarks militære byrder er sammenlignet med andre landes. Det er dog noget, vi alle ved, at disse sammenligninger er misvisende på det